

2017-ųjų Metų žodis ir Metų posakis

Vasario 21 d., Tarptautinę gimtosios kalbos dieną, paaikškėjo pirmą kartą Lietuvoje surengtų Metų žodžio ir Metų posakio rinkimų rezultatai. Kandidatai dalyvauti šiuose rinkimuose buvo siūlomi nuo praėjusių metų birželio.

Už organizatorių atrinktus žodžius ir posakius nuo sausio 10 d. buvo balsuojama portale www.lzinios.lt. Internetiniame balsavime daugiausia balsų gavo žodis švaistuomenė ir posakis LAIKAUSI KAIP... GEDIMINO KALNAS.

Žodį ŠVAISTUOMENĖ „ką nors švaistanti bendruomenė“ sukūrė reklamos agentūra „New!“ ir išpopuliarino jį „Ežio“ paslaugų reklamoje.

Naujovišką etiketo formuluotę – posakį LAIKAUSI KAIP... GEDIMINO KALNAS – pasiūlė Giedrė Bulgakovienė iš Alytaus. Jos manymu, tai šiuolaikiškas atsakymas į klausimą „Kaip laikaisi?“.

Internetiniame balsavime iki paskutinės akimirkos su ŠVAISTUOMENE varžėsi Rimvydo Valatkos išpopuliarintas GANDRAGALVIS („partijos, kurios simbolis gandras, narys“, perkeltine reikšme „nevykęs valdininkas“). Trečiojoje vietoje liko socialinių tinklų jausmažodį įvardijantis PATIKTUKAS (angl. „like“).

Antroji vieta internetiniuose Metų posakio rinkimuose atiteko Liudo Mažylio linkėjimui ŠVĘSKIME LIETUVĄ, ŠVĘSKIME DŽIUGIAI, ŠVĘSKIME ILGAI. Trečiojoje vietoje liko frazė BAIKIT, NEMANAU.

Nugalėtojus rinko ir komisija. Jos nariai daugiausia balsų atidavė už žodį NUOŠLIAUŽA ir už posakį LAIKAUSI KAIP... GEDIMINO KALNAS.

Žodį NUOŠLIAUŽA rinkimų organizatoriams pasiūlė vilnietė Romualda Truncienė. Metų žodžio paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ ji atkreipė dėmesį į dažną 2017-ųjų žiniasklaidos temą – Gedimino kalno nuošliaužas. Įprastai NUOŠLIAUŽA vadinama žemių masė, atitrūkusi nuo šlaito ir nuslinkusi žemyn. Romualda Truncienė užsiminė apie galimą perkeltinę šio žodžio reikšmę – „šiek tiek kvaištelėjęs, trenktas žmogus“. Komisijos nariai, balsavę už NUOŠLIAUŽĄ, pabrėžė šio žodžio aktualumą ir gebėjimą įgauti naujų reikšmių. NUOŠLIAUŽAI nedaug nusileido du žodžiai, surinkę po lygiai balsų, – ironiškas Juozo Erlicko naujadaras VARGOSPŪDIS „pajamų ir išlaidų santykis“ ir PRIMINTUKAS „sutartinis ženklas, primenantis, ką reikia daryti“. Nuo jų šiek tiek atsiliko ŠVAISTUOMENĖ, PATIKTUKAS ir GANDRAGALVIS.

Rinkdami Metų posakį, komisijos nariai daugiausia balsų skyrė posakiui LAIKAUSI KAIP... GEDIMINO KALNAS. Už jį balsavusių narių nuomone, šiuo palyginimu gerai apibūdinamas atkaklumas, gebėjimas laikytis iš paskutinių jėgų.

Posakis LAIKAUSI KAIP... GEDIMINO KALNAS komisijos balsavime nurungė kitus du po lygiai balsų gavusius posakius: IEŠKOTI VERTA, IEŠKOTI ĮDOMU (Liudas Mažylis) ir BAIKIT, NEMANAU (Audronė Pitrenienė). Į daugiausia komisijos balsų gavusių posakių penketuką taip pat pateko VISKAS AIŠKU, JEI MOKI SKAITYTI (Algirdas Avižienis), NUOLAIDINĖ SĄMONĖ (Ričardas Doveika), PARTIJA NE TROLEIBUSAS (Gintautas Paluckas).

Metų žodžio ir Metų posakio rinkimus surengė Lietuvių kalbos draugija ir UAB „Lietuvos žinios“, bendradarbiaudami su Lietuvių kalbos institutu. Rinkimų komisijoje dirbo Agnė Aleksaitė, Laimantas Jonušys, Virginijus Gasiliūnas, Bonifacas Stundžia, Ramūnas Terleckas, Rita Urnėžiūtė, Kazimieras Romualdas Župerka.

Rinkimai baigėsi – rinkimai prasideda. Organizatoriai jau laukia žodžių ir posakių, vertų dalyvauti 2018-ųjų Metų žodžio ir Metų posakio rinkimuose. Siūlymus galima siųsti el. paštu metuzodis@gmail.com arba skelbti Metų žodžio paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“.

Parengė Rita Urnėžiūtė

Daugiaiau

informacijos: <https://www.lzinios.lt/metuzodis> ir <https://www.lzinios.lt/metuposakis>